Rådet för medicinsk etik

Hitta i dokumentet

Syfte
Bakgrund
Ledamöter
Tidsåtgång
Arbetsformer
Etikrond
Bilagor
Uppdaterat från föregående version
Bilaga 1 – Etikrond enligt SME-modellen

Syfte

Beskriva viktigare delar av rådet för medicinsk etiks arbete.

Bakgrund

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslöt 2021 att inrätta ett regionövergripande råd för medicinsk etik. Rådets uppdrag är enligt beslutet att:

- Verka för ett mer gemensamt och kvalitativt etikarbete inom Region Hallands vårdverksamheter genom arbete med kunskapsinhämtning och -spridning och främjande av diskussion och debatt i etiska frågor.
- Bedriva löpande arbete med etiska perspektiv på tillämpningen av vissa nya forskningsrön, läkemedel och andra behandlingsmetoder.
- Utgöra extern kontaktyta i medicinsk-etiska regionövergripande frågor gentemot exempelvis andra vårdgivare och nationellt.

Ledamöter

Ledamöter i rådet nomineras av vårdförvaltningarna inom Region Halland och utses av hälso- och sjukvårdsdirektören. Regionkontoret avsätter resurser för kommunikation, jurist, sakkunnig i etik samt administrativt stöd.
I sammansättning av rådet eftersträvas en spridning utifrån bland annat organisatorisk tillhörighet, verksamhetstyp, professionsbakgrund, kön och ålder. Ett intresse för att arbeta med etik i vården är viktigt men egen särskild kompetens inom etikområdet krävs inte.
Uppdraget som ledamot är personligt och innebär att ledamoten deltar i arbetet för det regionövergripande perspektivet och rådets hela uppdrag och inte bara utifrån sitt eget kompetensområde eller som representant för sin egen verksamhet/förvaltning eller motsvarande.
Regional chefläkare är sammankallande i rådet. Extern sakkunnig i medicinsk etik rekryteras av Regionkontorets hälso- och sjukvårdsavdelning. Regionkontorets hälso- och sjukvårdsavdelning tillhandahåller administrativ stödfunktion för rådets arbete.

Tidsåtgång

Enligt beslutet om inrättande avsätter respektive förvaltning resurser för att möjliggöra ledamotens deltagande.

En utsedd ledamot bör normalt kunna bidra i rådets verksamhet enligt följande:

- Fysiska möten, normalt två möten à två timmar per termin plus restid och förberedelsetid (varierande omfattning)
- Avstämningar på distans, normalt 45 min en gång per månad plus förberedelsetid (varierande omfattning)
- Enstaka ytterligare aktiviteter, exempelvis lunchseminarium, föreläsningar och utbildningsaktiviteter
- Beredningsarbete mellan möten i aktuella frågor enligt rådets gemensamma prioritering, upp till fyra timmar per månad
- Ta del av och skriva korta svar på underlag via mejl mellan möten, genomsnittligt 30 min/vecka

Arbetsformer

Rådets ledamöter och till rådet kopplade stödfunktioner samarbetar med vårdverksamheterna i att identifiera och tillfredsställa behov inom övergripande arbete i etikområdet. Arbetet bedrivs vid samordnande möten och därutöver i olika former beroende på frågornas art.

Etikrond

Etikronden kan användas som forum för vårdpersonal för att tillsammans utforska och hantera etiska dilemman i vården. Det är ett strukturerat öppet samtal där deltagarna kan dela sina perspektiv kring den aktuella frågan. Genom att föra in sina olika kompetenser och erfarenheter kan deltagarna bidra till nya insikter och lösningar. Som stöd i arbetet se Bilaga 1 – Etikrond enligt SME-modellen samt Bilaga 2 - Etisk analys enligt SME-modellen - Mall

Bilagor

Bilaga 1 – Etikrond enligt SME-modellen
Bilaga 2 - Etisk analys enligt SME-modellen - Mall

Uppdaterat från föregående version

2025-11-24 Bilaga Etisk analys enligt SME-modellen har blivit ett fristående dokument och därför plockats bort i rutin.

Region Halland

Bilaga 1 – Etikrond enligt SME-modellen

Etikrond enligt SME-modellen är utvecklad av Sentrum for Medisinsk Etikk (SME) i Norge för att underlätta hanteringen av etiska dilemman inom vården. Denna metodik ger vårdpersonal möjlighet att tillsammans utforska etiska frågor som kan uppstå i vården.
Modellen är utvecklad för att i första hand användas av en arbetsgrupp för att utvärdera och få stöd i en specifik vårdsituation, antingen när den pågår eller i efterhand. Etikronden är ett strukturerat öppet samtal där deltagarna kan dela sina perspektiv kring det aktuella dilemmat. Genom att föra in sina olika kompetenser och erfarenheter kan deltagarna bidra till nya insikter och lösningar.

Gör så här:
Att genomföra en etikrond tar cirka två timmar. De som är berörda av ärendet samlas, att hålla möten digitalt eller som hybridmöten bör undvikas.
En person är samtalsledare. Det är en fördel om denna person själv inte är involverad i ärendet. Ledarens roll är att stödja gruppen i att följa stegen i samtalsmodellen, fördela ordet och säkerställa att diskussionen dokumenteras.

Samtalet följer steg enligt det särskilda formulär där gruppen dokumenterar samtalet löpande under samtalets gång (se bilaga). Det är en fördel om formuläret kan fyllas i på dator och visas på storbild under samtalet.
Modellen bygger på deltagarnas egna erfarenheter av det aktuella ärendet, den egna verksamheten och deras övriga kompetenser. Samtalsledaren kommer inte att ge råd om lösningar till de som deltar. Det är viktigt att alla i gruppen får en chans att delge sin uppfattning under samtalets gång. De som pratar mindre bör aktivt bjudas in att ge sin syn.
Under etikronden identifierar gruppen handlingsalternativ och rekommendationer. Den ordinarie personal som fattar beslut om medicinska åtgärder och omvårdnad gör det på precis samma sätt som vanligt. Etikronden kan alltså ha en rådgivande funktion men är inget beslutsforum som kan överta ansvaret från ordinarie personal.

Sekretess
Samtliga deltagare som har en vårdrelation omfattas av sekretess enligt ordinarie bestämmelser. Deltagare som inte direkt eller indirekt deltar i vården av det aktuella fallet bör undvikas. Samtalsledaren kan delta i ronden utifrån sin funktion att möjliggöra ronden och har då möjlighet att ta del av sekretesskyddade uppgifter. Dokumentationen av samtalet bör inte innehålla namn, personnummer eller andra uppgifter som möjliggör direkt identifiering av en patient. Det ifyllda formuläret är inte journalinformation.

Patienten
Etikronden är en möjlighet för vårdpersonalen att reflektera om den vård de erbjuder. Normalt deltar inte patienten i etikronden. Ansvarig vårdpersonal kan informera patienten om att ronden hålls om man bedömer att det är ändamåelsenligt.